

TOIMINTAKERTOMUS v. 2017**Johdanto**

Keski-Karjalan Diabetesyhdistys ry. on perustettu v. 1977. Yhdistyksen toiminnan päämääränä on sen perustamisesta alkaen ollut toimia diabeteksen ja lisäsairauksien ennaltaehkäisemiseksi, alueen diabeetikoiden hoidon turvaamiseksi ja kehittämiseksi sekä toimia alueensa diabeetikoiden edunvalvojana.

Yhdistyksen jäsenmäärä oli 31.12.2017 yht. 281 henkilöä. Vuoden lopulla, 1.9. jälkeen liittyneitä henkilöitä, jotka on kirjattu jäseniksi vasta 1.1.2018, oli 7 henkilöä. Todellinen vuoden vaihteen jäsenmäärä oli siis 288, eli kolme henkilöä enemmän kuin 1.1.2017. Näistä kaksi henkilöä haluaa olla mukana pelkästään oman yhdistyksemme toiminnassa. Useita vuosia jatkunut jäsenkato näyttäisi siis pysähtyneen. KELAn tilastojen mukaan yhdistykseemme kuuluvissa kolmessa kunnassa on vuoden 2016 lopulla ollut yhteensä 1826 henkilöä, jotka ovat saaneet KELA:sta korvausta diabeteslääkkeistä, eli yli 10 prosenttia alueen väestöstä.

Yhdistyksen kotipaikaksi on merkitty Kiteen kaupunki. Toiminta-alueeseemme kuuluvat Kiteen kaupunki ja siihen yhdistynyt Kesälahti sekä Tohmajärven ja Rääkkylän kunnat.

Yhdistyksen toiminnan painopisteenä on alusta alkaen ollut jäsenistön edunvalvonta. Edunvalvontatyön voidaan katsoa koskeneen paitsi jäsenistön, myös koko toimialueen diabeetikoiden terveydenhoitopalveluiden saatavuutta.

Yhdistyksen toimialueella on runsaasti venäjänkielisiä maahanmuuttajia. Vuoden 2014 syyskaudella aloitettua yhdistyksen alueella asuville Venäjältä muuttaneille henkilöille suunnattua toimintaa jatkettiin toimintavuoden aikana mm. siten, että yhdistyksen venäjänkielinen esite ja kotisivut päivitettiin.

Maahanmuuttajatoiminnan yhteyshenkilöinä jatkoivat venäjän kieltä taitavat Kiteen terveyskeskuksessa työskentelevä lääkäri Luiza Slobodina ja Kiteen Ev. Kansanopiston venäjän- ja suomenkielen opettaja FM Hilja Suvorova.

Muutamana viime vuotena käsittelyssä ollut P-K:n diabetesyhdistysten yhdistyminen koko Pohjois-Karjalan kattavaksi yhdistykseksi, kariutui, koska kaikki viisi yhdistystä eivät olleet vielä valmiita yhdistymiseen. Sen sijaan Joensuun Seudun Diabetes ry ilmoitti, että he ovat valmiita laajentamaan aluettaan etelän suuntaan niin, että Keski-Karjalan Diabetesyhdistys ry olisi liitetty siihen 1.1.2018. Tätä yhdistyksemme ei kuitenkaan katsonut tarkoituksenmukaiseksi. Syksyllä 2017 julkaistavaksi suunnitellun P-K:n diabetesyhdistysten yhteisen tiedotteen julkaiseminen siirtyi kevättalvelle 2018. Tähän on saatu RAY:n (nyk. STEA) avustusta Diabetesliiton kautta 3 000 euroa.

Suomen jokaiseen 18 maakuntaan on perustettu diabetesyhdistysten Sote- vaikuttamisen maakuntaverkostot, jotka puolestaan muodostavat valtakunnallisen diabetesyhdistysten Sote- verkoston. Verkostojen tarkoituksena on nostaa keskusteluun diabeetikoiden näkökulmaa, sekä tehdä konkreettisia ehdotuksia palveluiden järjestämiseksi sote-uudistuksen edetessä maakunnissa.

1. Yhdistystoiminta

1.1. Omahoidon tukeminen

Diabetesyhdistyksen edustajat ovat osallistuneet 19.5 ja 13.10.2017 Kiteen terveyskeskuksessa kokoontuneen Diabetestiimin tapaamisiin. Tiimissä käsitellään kulloinkin ajankohtaisia asioita, kuten esim. hoitotarvikkeisiin, niiden jakeluun, jalkojenhoitoon, lääkäriaikoihin ja hoidonohjaukseen liittyen.

1.2. Yhteistyö terveydenhuollon, viranomaisten ja muiden järjestöjen kanssa

AVI:n v.2011 päätöksen mukaisesti alueelle perustettu em. diabetestiimi toimii ja kokoontuu edelleen. Palaverit ovat olleet kahdesti vuodessa, kevät- ja syyskaudella. Kiteen alueelle nimettynä diabetesvastuulääkärinä toimii Saira Hurskainen.

Ensimmäisen kerran Diabetestiimi kokoontui 19.5. Tässä palaverissa yhdistyksestä olivat mukana Marja-Leena Pussinen, Saara Karvinen ja Teuvo Hukka. Terveysaseman edustajina olivat läsnä diabeteshoitajat Satu Hasunen Kiteeltä ja Merja Heikkinen Kesälahdelta. Käsiteltävinä asioina olivat VESOTE- hanke, jalkojen hoidon tilanne, diabeteksen hoidon Kiteellä jo käytössä oleva laaturekisteri, silmänpohjakuvaukset T1 diab:lle 2 v. välein ja T2 diab:lle 1 – 5 v. välein, Kiteen terveysaseman lääkäreiden ja hoitajien ammattitaidon ylläpitäminen ja Siun Soten vaikutus Kiteen terveysaseman palveluihin.

Syyskaudella kokoonnuttiin 13.10. Yhdistystä edustivat Marja-Leena Pussinen, Kaija Halttunen ja Teuvo Hukka. Kiteen Terveysasemalta palaveriin osallistui Satu Hasunen ja Kesälahdelta Merja Heikkinen. Käsiteltäviä asioita olivat: Jalkojen hoidon tilanne; Siun Soten kokonaan maksamia palveluseteleitä myönnetään 2 - 3 kpl vuodessa riskialoille, Kiteen terveysaseman d- hoitajien työnjako, tarve painon hallinnan ohjaukseen, kudossensorit, influenssa- ja pneumokokkirokotukset sekä mahdollisuus saada d- hoitajien sekä lähi- ja sairaanhoitajaopiskelijoiden apua yleisötilaisuuksien järjestämiseen.

Yhteistyötä on tehty lisäksi mm. kohdassa 1.7. mainittujen toimijoiden kanssa.

1.3. Edunvalvonta

Edunvalvontaa on hoidettu mm. osallistumalla em. Diabetestiimi- toimintaan ja olemalla mukana Sote- vaikuttamisen maakuntaverkossa.

1.4. Tiedotustoiminta

1.4.1 Jäsentiedotteet

Yhdistys on vuoden 2017 aikana lähettänyt kaksi jäsenkirjettä pari viikkoa ennen kevät- ja syyskokouksia.

1.4.2. Kotisivut

Yhdistyksellä on omat kotisivut, joiden kautta tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta saavat niin jäsenet kuin ulkopuolisetkin.

Kotisivujen päivittäjänä oli v. 2017 edelleenkin Jesse Tulilahti.

1.4.3. Esite suomeksi ja venäjäksi

Yhdistyksellä on ajantasaiset suomen- ja venäjänkielisen esitteet, joita on jaettu seutukunnan apteekkeihin, kuntien terveyskeskuksiin ja Joensuun keskussairaalaan.

Esite on osoittautunut näppäräksi erilaisten tilaisuuksien yhteydessä kävijöille annettavaksi käyntikortiksi. Sen avulla on ollut helppoa kertoa yhdistyksen olemassaolosta, toiminnasta, jäseneduista ja jäseneksi liittymisestä.

1.4.4. Lehdet

Yhdistyksen toiminnasta on ilmoitettu Koti-Karjala lehdessä ja siinä on ollut vuoden mittaan viisi yhdistyksen toimintaan liittyviä artikkeleita..

1.5. Palvelutoiminta

Yhdistyksen erilaisiin tapahtumiin ja hankkeisiin osallistumisen yhteydessä on jaettu sekä diabetekseen että sen hoitoon liittyvää materiaalia: Diabetes-lehtiä, erilaisia muita aiheeseen liittyviä lehtisiä ja tiedotteita.

1.6. Kerhotoiminta

Diabetekseen sairastuneiden lasten vanhemmat perustivat alkuvuodesta vertaistutkimusryhmän, jonka jäsenillä on myös oma facebook ryhmä.

Lääkäri Luiza Slobodina on vetänyt kirjallisuuskerhoa Kiteen Evankelisella Kansanopistolla. Kerhoon osallistuvat ovat venäläistäustaisia maahanmuuttajia ja kerhoissa ovat esillä myös diabetekseen liittyvät asiat.

1.7. Virkistys- ja yhdessäolotoiminta

Kiteellä järjestettiin 19.2. yhteinen kirkkopäivä ja ohjelmallinen kahvitilaisuus seurakuntakeskuksessa AVH- kerhon, Sydän- ja Syöpäyhdistysten kanssa

Kiirastulet- tapahtuma järjestettiin 13.4. Kesälahdella yhteistyössä AVH- kerhon, Sydän- ja Syöpäyhdistysten kanssa.

Yhdistyksemme 40 v. juhla ja juhlakonsertti järjestettiin Kiteen Evankelisella Kansanopistolla 30.4. Juhlapuheen piti Diabetesliiton järjestöjohtaja Janne Mikkonen. Konsertissa esiintyivät tenori Jorma Koponen Kuopiosta ja pianisti Tuula Tiainen Tohmajärveltä.

Kulttuuri- ja teatteriretki järjestettiin yhteistyössä Kiteen Ev. Kansanopiston kanssa Ilomantsin Möhköön 23.7. Möhkön Rautaruukin ja sen omistajan Kiteeläisen Nils Arppen historiallisia taustatietoja oli matkalla kertomassa opetusneuvos Heikki Pirinen. Edellisenä päivänä lauantaina 22.7. Kansanopistolla järjestettiin tilaisuus, jossa Heikki Pirinen keskittyi Arppen sukujuuriin ja Kiteeseen liittyviin taustatietoihin. Lopuksi käytiin vielä Wanhassa Puhoksessa paikanpäällä.

10.10. järjestettiin yhdessä K-K:n luonnon, K-K:n Hengitysyhdistyksen, K-K:n Mielen-terveysseuran, Kiteen ev. lut. seurakunnan, Kiteen ev. Kansanopiston ja Kiteen Kulttuuritoimen kanssa ”Elämän Iloa, Luonnon Lumoa” luentotilaisuus, jonka pääesiintyjänä oli luontotoimittaja ja – kuvaaja Kimmo Ohtonen.

Kevätkokous oli 26.3.2017 Rääkkylässä kunnanvirastolla. Kokoukseen osallistui 9 henkilöä. Kokouksessa päätettiin mm. kutsua yhdistyksen kunniapuheenjohtajiksi Aulikki Luukkonen ja Marja-Leena Pussinen.

Syyskokous ja pikkujoulu pidettiin 26.11.2017 Kiteen Ev. Kansanopiston ruokasalissa. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin teologian tohtori Matti Perälä Tohmajärveltä ja uusiksi hallituksen jäseniksi Tanja Väistö, Meeri Ditiatieva ja Teuvo Hukka. Entisinä jäseninä hallituksessa jatkavat Mirja Asikainen, Kaija Halttunen ja Toivo Koponen. Varajäseniksi valittiin Varpu Haapea ja Saara Karvinen. Toiminnantarkastajiksi valittiin Leena Arpinen ja Sirkka Turtiainen sekä varalle Aulikki Luukkonen ja Ulla Penttinen.

Perinteeksi muodostuneen tavan mukaan yhdessäoloa jatkettiin pikkujoulun vietolla. Matti Perälä säesti yhteisesti laulettuja joululauluja kitarallaan ja yhdisti joulutervehdyksensä ja -sanomansa näihin valitsemiinsa lauluihin. Jouluterian jälkeen arvottiin iso pöydällinen yritysten ja yksityisten henkilöiden lahjoittamia arpajaispalkintoja sekä jaettiin joulupukin toimittamat joululahjat. Osallistujia oli 52 henkilöä.

1.8. Toiminta kohderyhmille

1.8.1. Jalkojenhoito

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen 8,50 €:n jalkojenhoitoedun kerran vuodessa/jäsen. Vuonna 2017 etua on käyttänyt 40 jäsentä.

Jalkojenhoitopalveluita tarjoaa jalkojenhoitaja Pirjo Luukkonen Kesälahdella, Kiteellä ja Tohmajärvellä. Mari Tiainen Marin Askelhoivasta ja Annen Jalkahoito, Anne Mölsä Kiteeltä, sekä RosaOliven Arja Gröhn Rääkkylässä olivat myös v. 2017 jalkojenhoitopalveluita antaneita toimijoita.

Jalkojen osalta riskiryhmiin 2-3 kuuluvat diabeetikot voivat saada Kiteellä tarveharkinnan perusteella 2 – 3 Siun Soten kokonaan maksamaa palveluseteliä vuodessa, jotka he voivat käyttää Siun Soten hyväksymissä jalkojenhoitopalveluita tarjoavissa yrityksissä. Myös Rääkkylässä ja Tohmajärvellä riskiryhmien jalkojenhoitopalveluissa on ollut käytössä vastaavat periaatteet Siun Soten toimesta, vaikka varsinaisena terveystalvelujen tuottajana onkin ollut Attendo.

1.8.2. Merkkipäivät

Vuoden 2017 aikana lähetettiin jäsenille 62 syntymäpäiväonnittelukorttia, joista kuusi korttia alle 16- vuotiaille lapsidiabeetikoille. Yhdistys aloitti käytännön onnitteluiden lähettämistä v. 2011. Onnittelukortit lähetetään kaikille 50-v ja 60-v täyttävälle syntymäpäiväsankareille. Kuudestakymmenestä ikävuodesta alkaen onnittelut lähetetään viiden vuoden välein. Lapsi diabeetikoille onnittelukortti lähetetään jokaisena syntymäpäivänä 15 ikävuoteen saakka.

1.8.3. Liikuntatoiminta

Yhdistyksen tiistaisin kokoontuvan vesijumpparyhmän vetäjänä VesPelissä on toiminut Tiina Timonen. Osallistujia on ollut keskimäärin 23 kävijää / kerta.

”Matalan kynnyksen kuntosaliryhmä” on kokoontunut Harjulan Korttelituvassa viikoittain yhdistyksen vertaisohjaajan toimesta. Osallistujia on ollut 2-11. Kevätkaudella on kokoonnuttu 15 kertaa ja syyskaudella 14 kertaa. Kesälahden Paloaseman kuntosalilla on kokoonnuttu perjantaisin ja sunnuntaisin. Osallistujia on ollut 1-9.

2. HALLINTO JA KOKOUKSET

2.1 Yhdistyksen toimihenkilöt ja kokoukset

Vuoden 2017 hallituksen kokoonpano:

Teuvo Hukka	Kitee, puheenjohtaja
Mirja Asikainen	Kesälahti, varapuheenjohtaja
Merva Ylifranti	Kitee, sihteeri
Kaija Halttunen	Kitee, rahastonhoitaja, kirjanpitäjä
Saara Karvinen	Tohmajärvi, hallituksen jäsen
Toivo Koponen	Rääkkylä, hallituksen jäsen
Luiza Slobodina	Kitee, hallituksen jäsen
Varpu Haapea	Kesälahti, hallituksen varajäsen
Pirjo Silvennoinen	Kitee - ” -

Yhdistyksen hallituksen kokouksia oli 7. Hallituksen kokouspaikkana on ollut Rantalan asukasyhdistyksen kerhotupa, josta yhdistys on vuokrannut kokoontumistilat.

Toiminnantarkastajana v. 2017 ovat olleet HTM tilintarkastaja Raimo Liukku ja pankkitoimihenkilö Leena Arpinen.

Hallituksen ulkopuolisena kotisivu- ja liikuntavastaavana on toiminut Marja-Leena Pussinen.

Kevätkokous oli 26.3.2017 Rääkkylässä kunnanviraston valtuustosalissa ja syyskokous 26.11.2017 Kiteen Ev. Kansanopiston ruokasalissa.

2.2. Osallistuminen Diabetesliiton toimintaan

Yhdistyksen jäsenasioiden hoidosta paikallisesti ja liiton kanssa on huolehtinut Teuvo Hukka.

Vuoden mittaan on oltu useita kertoja puhelimitse ja sähköpostilla yhteydessä eri Diabetesliiton toimijoiden kanssa. Mm. Diabetesliiton järjestöjohtaja Janne Mikkonen vieraili juhlapuhujana yhdistyksen 40- vuotisjuhlassa 30.4. ja järjestösuunnittelija Terhi Kwick oli yhdistyksen hallituksen vieraana 30.10.

Alueelliset neuvottelupäivät pidettiin 7. – 8.10. Kuopiossa. Yhdistyksestä päiville osallistui puheenjohtaja.

Liiton kokouksessa ja järjestöpäivillä Turussa 6.-7.5.2017 yhdistyksen edustajana oli Teuvo Hukka.

2.3. Maakunnalliseen toimintaan osallistuminen

Maakunnan diabetesyhdistysten edustajien kanssa on oltu yhteydessä useita kertoja vuoden mittaan henkilökohtaisesti ja varsinkin puhelimen ja sähköpostin välityksellä.

Vireillä ollut P-K:n diabetesyhdistysten yhdistyminen koko P-K:n kattavaksi maakunnalliseksi yhdistykseksi kariutui, koska kaikki yhdistykset eivät olleet vielä valmiita yhdistymiseen. Sen sijaan Joensuun Seudun Diabetes olisi ollut valmis laajentamaan toimintaansa niin, että yhdistyksemme olisi liittynyt siihen vuoden 2018 alusta. Tätä yhdistyksemme hallitus ei katsonut kuitenkaan tarkoituksenmukaiseksi.

Pohjois-Karjalan diabetesyhdistysten yhteinen jäsenille suunnattu tiedote oli tarkoitus julkaista syksyllä 2017, mutta se siirtyi toteutettavaksi alkuvuodesta 2018.

3. ALAOSASTOTOIMINTA

Yhdistyksellä ei ole alaosastoja.

4. TALOUDELLINEN TOIMINTA

Yhdistyksen toiminnan suurin tulolähde ovat jäsenmaksut.

Kiteen kaupungin hallintokeskukselta saimme 1 500 euron järjestöavustuksen. Kulttuuritoimi tuki yhdistyksemme kautta kaikille kuntalaisille tarkoitettua Ilomantsin Möhkön teatteri- ja kulttuurimatkaa 600 eurolla, jolla maksettiin linja-autokuljetus.

Jäsenkirjeiden postittamista ovat tukeneet keväällä Rautia K-Maatalous Hurri Ky, Rääkkylän Apteekki ja Kiteen Seudun Osuuspankki. Syksyllä tukijoina olivat Kesälahden ja Kiteen Apteekit.

Toimintaa on näiden lisäksi rahoitettu arpajaisilla, kirpputori- ja yhdistyksen hankkiman materiaalin myynnillä sekä osallistumalla Pieni Ele- keräykseen.

Arpajaispalkintolahjoituksia yhdistys on saanut lukuisilta yrityksiltä ja yksityisiltä henkilöiltä.

Kiitämme kaikkia lahjoittajia!

**Keski-Karjalan Diabetesyhdistys ry.
Hallitus**